

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МЕСТНО УПРАВЛЕНИЕ И САМОУПРАВЛЕНИЕ“
ЗА СПЕЦ: Недвижими имоти и инвестиции; ОКС „Бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
в т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	228
в т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	222

Изготвили програмата:

1.

(доц. д-р Петко Монов)

2.

(гл. ас. д-р Севдалина Христова)

Ръководител катедра:
„Икономика и управление на строителството“ (проф. д-р Пламен Илиев)

I. АНОТАЦИЯ

В обхвата на дисциплината “Местно управление и самоуправление” са включени теми (теоретико-приложни и проблемни) по въпроси, отнасящи се за: формирането и характеристиката на административните и неадминистративните териториални общности в България, тяхното функциониране като основни и интегрирани териториални единици на местното самоуправление; възникването, същността и характерните черти на местното самоуправление и самоуправляващите се общности в европейските страни и в България, механизмите и моделите на общинското самоуправление; местната администрация и нейната икономическа, социална, екологична, устройствена и инвестиционна политика; взаимодействието между органите на местните власти и др.

Целта на дисциплината е систематизираното поднасяне на знания по посочените въпроси и проблеми на местното управление и самоуправление да формира такава компетентност, която е необходима за реализацията на студентите като специалисти в различни икономически и административни отдели на общината и в органите на местното самоуправление.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1	ТЕМА 1. ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ОБЩНОСТИ В БЪЛГАРИЯ – ФОРМИРАНЕ, ИСТОРИЯ И РАЗВИТИЕ
1.1	Същност и функции на териториалните общности на регионално и местно равнище
1.2	Развитие на териториалните общности в съответствие с административно-териториалното устройство на България през различните периоди
1.3	Предпоставки и фактори за формиране и функциониране на местното самоуправление в териториалните общности
1.4	Връзка и взаимозависимост между административно-териториалното устройство и местното самоуправление
2	ТЕМА 2. АДМИНИСТРАТИВНИ И НЕАДМИНИСТРАТИВНИ ТЕРИТОРИАЛНИ ОБЩНОСТИ – ОСНОВНИ И ИНТЕГРИРАНИ СТРУКТУРИ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ
2.1	Административно-териториално устройство – същност, цели и принципи
2.2	Административно-териториални общности. Характеристика на общината като основна административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление
2.3	Интегрирани структури на местното самоуправление - съставни административно-териториални единици
2.4	Форми на междуобщинско и междурегионално сътрудничество в европейските страни
2.5	Характеристика и структура на основните неадминистративни общности в България – сдружения и асоциации

3	ТЕМА 3. ВЪЗНИКВАНЕ, СЪЩНОСТ И ТЕОРИИ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ. СИСТЕМИ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ
3.1	Историческо възникване и развитие на местното самоуправление
3.2	Теории за местното самоуправление и местната власт
3.3	Същност и определение за местно самоуправление
3.4	Държавно управление, местно управление и самоуправление
3.5	Системи на местното самоуправление
4	ТЕМА 4. ХАРАКТЕРНИ ЧЕРТИ И ФУНКЦИИ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ
4.1	Конституционна рамка и нормативна база на местното самоуправление в европейските страни и България
4.2	Характеристика на местното самоуправление в България –необходими условия и принципи
4.3	Основни функции на местното самоуправление
4.4	Взаимоотношения между централната, регионалната и местната власти
5	ТЕМА 5. ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУЦИИ, ОРГАНИЗАЦИИ И ДОКУМЕНТИ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ. РЕГИОНАЛНИ И МЕСТНИ ВЛАСТИ
5.1	Европейски институции по местно самоуправление – структура и функции
5.2	Политика и дейност на международните организации по местното самоуправление
5.3	Международни документи по местно самоуправление (Европейска харта за местно самоуправление)
5.4	Развитие на местното самоуправление в съответствие с европейската практика
5.5	Характеристика на регионалните и местните власти в Европа
6	ТЕМА 6. ОБЩИНСКИ СЪВЕТ КАТО ОРГАН НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ В ОБЩИНАТА – СТРУКТУРНА И ФУНКЦИОНАЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА
6.1	Местни избори и конструиране на общинския съвет. Организационна структура
6.2	Функции на общинския съвет
6.3	Компетенции (правомощия) и актове на общинския съвет
6.4	Механизъм на функциониране на общинския съвет
6.5	Участие на гражданите в местното самоуправление и тяхната защита пред органите на местното самоуправление и местната администрация
7	ТЕМА 7. КМЕТЪТ КАТО ОРГАН НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ В ОБЩИНАТА. ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ
7.1	Кметът като орган на изпълнителната власт в общината - статут, компетенции (правомощия) и актове
7.2	Взаимоотношения на кмета на общината с общинския съвет
7.3	Визия за общинската администрация и нейното развитие
7.4	Устройство и функции на общинската администрация
7.5	Управление на общинската администрация. Морално-етичен кодекс на общинските служители

7.6	Информационно осигуряване на местното управление и самоуправление. Информационна култура на общинската администрация
7.7	Административно обслужване. Общински центрове за услуги и информация на гражданите – концепция, алгоритъм на създаване и модели, реализирани в големи общини
8	ТЕМА 8. КМЕТСТВОТО КАТО ИНСТИТУЦИЯ В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ НА ОБЩИНАТА
8.1	Характеристика на кметството като институция в местното самоуправление на общината
8.2	Организационна структура и функции на кметството
8.3	Кмет на район и кметство – статут, компетенции (правомощия) и актове
8.4	Административно управление на териториални единици, които не са кметства. Кметски заместници
9	ТЕМА 9. СОБСТВЕНОСТ И ФИНАНСИ НА ОБЩИНИТЕ
9.1	Същност и видове общинска собственост
9.2	Управление на общинската собственост
9.3	Концепция за характера на финансите на местните власти.
9.4	Бюджетна система на местните органи на управление. Същност и структура на общинския бюджет
9.5	Финансова децентрализация и организация на бюджетния процес (съставяне, обсъждани и приемане, изпълнение и контрол на общинските бюджети)
9.6	Взаимоотношения с републиканския бюджет, с финансови и други институции
10	ТЕМА 10. МЕХАНИЗМИ НА САМОУПРАВЛЕНИЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С УСТРОЙСТВОТО НА ТЕРИТОРИЯТА И ЖИЗНЕНАТА СРЕДА
10.1	Местното самоуправление в териториалното устройство
10.2	Европейски документи по устройството на територията, свързани с местното самоуправление
10.3	Участие на местните власти в националното териториално планиране
10.4	Механизмите на местното самоуправление и развитие на жизнената среда
10.5	Екологична политика и устойчиво развитие на общините
11	ТЕМА 11. ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ И ПОЛИТИКА НА МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ В УСЛОВИЯТА НА САМОУПРАВЛЕНИЕ И ПАЗАРНО СТОПАНСТВО
11.1	Икономически функции и дейности на общината. Местна и общинска икономика.
11.2	Участие на местните власти в националното икономическо планиране
11.3	Инвестиционна политика на общините
11.4	Финансиране на общински проекти от специализирани фондове, вкл. международни
12	ТЕМА 12. РЕГИОНАЛНИ ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ -ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ И ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ. ДЕКОНЦЕНТРИРАНА ТЕРИТОРИАЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ
12.1	Областният управител като институция в системата на държавните органи – обща характеристика
12.2	Функции, компетенции (правомощия) и актове на областният управител

12.3	Разпределение (разграничаване) на компетенциите и взаимодействие между регионалните и местните власти
12.4	Характеристика на териториалните звена на органите на изпълнителната власт (деконцентрирана териториална администрация)
12.5	Регионална политика и местно самоуправление
12.6	Регионализъмът в местното самоуправление – теории, идеи и възможности за реализация в България
13	ТЕМА 13. КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ. ЗАЩИТА НА ПРАВАТА И ИНТЕРЕСИТЕ НА ОБЩИНИТЕ
13.1	Същност на контрола върху дейността на местните власти
13.2	Характеристика на основните видове контрол върху дейността на местните власти - административен, финансов и съдебен
13.3	Обществен (граждански) контрол върху местните власти
13.4	Защита на правата и интересите на общините

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Методите за подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Местно управление и самоуправление“, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение включват използването на различни учебни ресурси и дейности, по-важните от които са:

- учебни ресурси – електронен учебник и/или електронно учебно помагало; мултимедийни презентации и/или видеолекция и учебен филм; набори от файлове и интернет страници и др.;
- учебни дейности – разписание за насрочване на срещи със студенти; създаване на различни бази данни за търсене на информация, за речници и уроци, форум и чат и др.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Електронен тест	1	50
1.2.	Есе по зададена тема	1	28
1.3.	Самостоятелна работа върху поставени задачи	4	70
Общо за семестриален контрол:		6	148
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	80
Общо за сесиен контрол:		1	80
Общо за всички форми на контрол:		7	228

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Местно управление и самоуправление“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.
2. Андреева, М. Местно самоуправление. Велико Търново, Фабер, 2013.
3. Европейска харта по местно самоуправление (Ратифицирана със закон, приет от 37-то Народно събрание на 17.03.1995 г. – ДВ, бр. 28 от 1995 г. Издадена от МРРБ, обн. ДВ, бр. 46 от 2000 г., в сила от 1.09.1995 г.)
4. Монеv, П. Местно управление и самоуправление. Варна, Унив. изд. Наука и икономика, 2013.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Борисов, Б. Иновативни модели за управление на общините. София, Изд. на ЕПУ, 2012.
2. Ботев, Й. Административно-териториално устройство на Република България. София, Унив. изд. Св. Кл. Охридски, 2012.
3. За европейски тип местно самоуправление. София, НСОРБ, 2013.
4. Методиева, Ан. и др. Общинско право: В схеми и определения. София, Нова звезда, 2013.
5. Монеv, П. и др. Определение приоритетов в териториалном планировании городов на примере России и Болгарии СПб. : Изд-во СПбГЭУ, 2016.
6. Монеv, П. И др. Управление рисками в экономике: проблемы и решения /под ред. д-ра техн. наук. С. Г. Опарин. СПб: Изд-во Политехн. Ун-та, 2015.
7. Наръчник за новоизбрани кметове и общински съветници мандат 2015-2019, София, НСОРБ, 2015.